

1. Organizarea administrativă a României în 1919-1945

1.1 Evoluția organizării administrative în perioada analizată

În primii ani interbelici (1919-1925) teritoriul României nu a suferit modificări administrative însemnate. Regiunea Vechiului Regat a rămas cu organizarea moștenită din perioada antebelică, iar în Basarabia, Bucovina și Transilvania au fost păstrate diviziunile administrative în limitele moștenite de la Imperiul Țarist și Imperiul Austro-Ungar. Pentru uniformizare, denumirea de județ a fost adoptată în locul celor de ținut (Basarabia, ru. *uyezd*), district (Bucovina, ger. *Distrikt*) și comitat (Transilvania, ma. *Vármegye*). În Transilvania și Banat porțiunile de comitate cu nucleul teritoriului rămas în afara României au fost atașate unităților vecine: Ugocea la Satu Mare, Cenad la Arad și Torontal la Timiș (formând județul Timiș-Torontal).

În 1925 a fost realizată unificarea administrativă a întregului teritoriu național, după ce în prealabil au fost analizate mai multe variante. Comisia pentru Studiul unei Noi Arondări a Județelor, înființată pe lângă Ministerul de Interne și condusă de geograful Simion Mehedinți, a venit în anul 1920 cu o propunere ce consta în înființarea a 48 de județe mari, grupate în nouă regiuni. Proiectul comisiei de a reduce numărul județelor la 48, urmată de o alta variantă care presupunea 62 de județe, nu a fost bine primit și a stârnit opoziția autorităților locale din unitățile ce trebuiau desființate.¹

În final s-a decis păstrarea a 71 de unități administrative (față de 76 până în 1925) și o serie de schimburi de comune între județe. Cele 6 județe desființate se regăseau toate în Bucovina: Zastavna și Sadagura (unite cu jud. Cernăuți), Vășcăuți (unit cu jud. Storojineț), Vijnița (divizat între jud. Storojineț și Rădăuți), Siret (unit cu jud. Rădăuți) și Gura Humorului (divizat între jud. Suceava și Câmpulung). Caraș-Severinul este împărțit în județele Caraș și Severin. Este reactualizată și împărțirea plășilor (subdiviziune a județelor ce grupa mai multe comune), numărul acestora ridicându-se la 499. Deasemenea, 17 reședințe de județ mai importante sunt declarate municipii: București, Arad, Brăila, Brașov, Cetatea Albă, Cernăuți, Chișinău, Cluj, Craiova, Constanța, Galați, Iași, Oradea, Ploiești, Sibiu, Târgu Mureș și Timișoara.

În 1929, odată cu venirea la putere a național-țărăniștilor, delimitarea administrativă a țării suferă noi modificări. Se revine la linia Prutului ca limită între județele basarabene Hotin, Bălți, Lapușna și Cahul, și județele moldovenești Dorohoi, Botoșani, Iași și Fălciu. În zona Carpaților Orientali, județele Neamț și Bacău cedează înapoi către Mureș, Ciuc și Trei Scaune comunele

1. Raularian Rusu, „Organizarea spațiului geografic în Banat”, 2007, pag. 215

transilvănene anexate în 1925. Au loc și alte schimburi de comune între județe vecine. Această delimitare a județelor va rămâne, cu mici modificări, în vigoare până în 1940. Tot în 1929 numărul plășilor este redus la 322, iar orașele-reședință Satu Mare, Bacău și Bălți sunt declarate municipii. Pentru prima dată după Marea Unire sunt înființate și structuri administrative regionale: Directoratele Ministeriale Locale. În număr de 7 (București, Craiova, Timișoara, Cluj, Iași, Cernăuți și Chișinău), directoratele vor funcționa pentru o perioadă scurtă de timp, între 1929-1931.

În intervalul 1930-1938 orașele Giurgiu, Focșani, Lugoj și Turnu Severin sunt declarate municipii, iar județele Botoșani, Iași și Fălciu își extind din nou jurisdicția asupra unor comune din stânga Prutului, mai puține totuși față de perioada 1925-1929. Un alt schimb notabil de localități are loc între județele Vlaşca și Teleorman, 3 sate de la est de orașul Alexandria fiind înglobate la județul Teleorman. Numărul plășilor crește la 429 până în 1938.

Următoarea reorganizare administrativă se produce în august 1938, după instaurarea dictaturii regelui Carol al II-lea. Un proiect inițial prevedea înființarea a 7 Ținuturi, cu reședințele la București, Brașov, Chișinău, Cluj, Craiova, Iași și Timișoara, fiecare Ținut înglobând între 6 și 14 județe.² Până la urmă, prin legea administrativă din 14 august au fost înființate 10 Ținuturi: Bucegi (cu reședința la București), Dunărea de Jos (cu reședința la Galați), Marea (cu reședința la Constanța), Mureș (cu reședința la Alba Iulia), Nistru (cu reședința la Chișinău), Olt (cu reședința la Craiova), Prut (cu reședința la Iași), Someș (cu reședința la Cluj), Suceava (cu reședința la Cernăuți) și Timiș (cu reședința la Timișoara). Numărul municipiilor este redus la 16, cele 10 reședințe de ținut și Arad, Brașov, Brăila, Oradea, Ploiești și Sibiu. Județele își pierd personalitatea juridică, devenind simple circumscripții administrative de control.

În septembrie 1940, în contextul pierderilor teritoriale din acel an, se revine la organizarea pe județe anterioară reformei din 1938. Numărul lor se ridică la doar 47 în 1940-1941. Porțiunile din județele Cluj (cu excepția comunei Lunca Vișagului, atașată jud. Bihor) și Mureș (cu excepția a 2 comune atașate jud. Târnava Mică) rămase României sunt înglobate județului Turda, formându-se județul Cluj-Turda. Părțile din județele Odorhei și Trei Scaune rămase României sunt atașate județelor Târnava Mare, respectiv Brașov. Județul Bihor este menținut, reședința fiind stabilită la Beiuș. În Dobrogea, orașul Ostrov și comunele limitrofe, care au aparținut județului Durostor în 1925-1940, sunt anexate județului Constanța.

După declanșarea Operațiunii Barbarossa (22 iunie 1941) sunt recuperate Bucovina, Ținutul Herța și Basarabia. În august 1941 Transnistria (regiunea dintre Nistru și Bug) este plasată sub administrație românească, fără a fi însă anexată României. Datorită condițiilor impuse de situația de război aceste teritorii sunt organizate în Guvernăminte: Guvernământul Bucovinei (reședința la

2. George D. Eftimie, "Regiunea ca bază a descentralizării administrative", 1941, pag. 65

Cernăuți) cu județele Câmpulung, Cernăuți, Dorohoi, Hotin, Rădăuți, Storojineț și Suceava, Guvernământul Basarabiei (reședința la Chișinău) cu județele Bălți, Cahul, Cetatea Albă, Ismail, Lăpușna, Orhei, Soroca, Tighina, și Chilia (județ înființat în 1941), și Guvernământul Transnistriei (reședința la Tiraspol până în octombrie 1941, apoi la Odessa) cu județele Ananiev, Balta, Berezovca, Dubăsari, Golta, Jugastru, Moghilău, Râbnița, Oceacov, Odessa, Ovidiopol, Tiraspol și Tulcin (toate înființate în 1941).

În ianuarie 1942 apare o nouă circumscripție administrativă care grupează mai multe județe, Inspectoratul General Administrativ. Cele 11 Inspectorate existente în 1942-1944 își aveau reședințele în București, Alba Iulia, Bacău, Brașov, Constanța, Craiova, Galați, Iași, Pitești, Sibiu și Timișoara. Guvernământul Basarabiei este și el organizat în 4 Inspectorate: Bălți, Chișinău, Ismail și Tighina, iar Guvernământul Bucovinei are un singur Inspectorat: Cernăuți.

O nouă reformă administrativă are loc în aprilie 1942, prin care sunt modificate delimitările plășilor și sunt desființate o serie de comune. În 1942-1943, numărul plășilor se ridică la 366. Municipiile rămân cele stabilite în august 1938, fără Cluj și Oradea, aflate atunci sub ocupație maghiară.

În 1944, datorită înaintării sovietice sunt lichidate Guvernămintele românești. Ultimul rămas, Guvernământul Basarabiei, este pierdut după 23 august 1944. Către sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial (martie 1945) Transilvania de Nord este reintegrată României. Limitele județelor sunt restabilite cele din august 1940, neținându-se cont de schimbările în delimitarea administrativă efectuate de administrația maghiară în 1940-1944.

Circumscripțiile administrative au fost și ele modificate în aprilie 1945 pentru a cuprinde și județele din nordul Transilvaniei. În 1945 acestea erau: București, Brașov, Cluj, Constanța, Craiova, Galați, Iași, Pitești, Sibiu, Suceava și Timișoara. Dispar circumscripțiile Alba Iulia și Bacău existente în 1942-1944.

1.2 Modificări la nivelul județelor

În 1925:

- Schimbarea delimitării majorității județelor (cu excepția jud. Maramureș, Vâlcea, Olt, Romanați, Teleorman, Ialomița, Covurlui, Tecuci)
- Divizarea județului Caraș-Severin în jud. Caraș (reședința la Oravița) și jud. Severin

(reședința la Lugoj)

- Desființarea județelor Zastavna și Sadagura (unite cu jud. Cernăuți), Vășcăuți (unit cu jud. Storojineț), Vijnița (divizat între jud. Storojineț și Rădăuți), Siret (unit cu jud. Rădăuți), Gura Humorului (divizat între jud. Suceava și jud. Câmpulung)
- Schimbarea denumirii județelor: Alba de Jos (în Alba), Turda-Arieș (în Turda), Mureș-Turda (în Mureș), Bistrița-Năsăud (în Năsăud), Someș-Dăbâca (în Someș), Chișinău (în Lăpușna)
- Schimbarea reședințelor județelor Alba (din Aiud în Alba Iulia), Satu Mare (din Carei în Baia Mare), Târnava Mică (din Diciosânmartin în Blaj) și Caliacra (din Durostor în Balcic)

Până în 1930:

- Schimbarea delimitării majorității județelor (cu excepția jud. Maramureș, Satu Mare, Timiș-Torontal, Odorhei, Dolj, Romanați, Olt, Muscel, Dâmbovița, Prahova, Ialomița, Durostor, Caliacra, Constanța, Tulcea, Covurlui, Câmpulung, Storojineț)
- Schimbarea reședințelor județelor Satu Mare (din Baia Mare în Satu Mare) și Caliacra (din Balcic în Bazargic)
- Schimbarea denumirii județului Fălticeni în Baia

Până în 1938:

- Schimbări ale delimitării între județele: Arad și Timiș-Torontal, Vâlcea și Argeș, Vlașca și Teleorman, Buzău și Râmnicu Sărat, Suceava și Dorohoi, Botoșani și Bălți, Iași și Bălți, Fălciu și Cahul, Cahul și Ismail

Până în 1943:

- Schimbări minore ale delimitării între județele: Arad și Timiș-Torontal, Bihor și Cluj (Cluj-Turda), Suceava și Baia, Iași și Vaslui, Ismail și Cahul, Ismail și Tighina
- Partea rămasă României din jud. Odorhei este anexată de jud. Târnava Mare
- Partea rămasă României din jud. Trei Scaune este anexată de jud. Brașov
- Comunele Cerghid și Cerghizel din Mureș sunt atașate la jud. Târnava Mică
- Partea rămasă României din jud. Mureș (fără comunele Cerghid și Cerghizel) este anexată de jud. Turda (Cluj-Turda)

- Partea rămasă României din jud. Cluj (cu excepția comunei Lunca Vișagului, atașată jud. Bihor în 1941) este anexată de jud. Turda (Cluj-Turda)
- Reședința județului Bihor (în limitele rămase României) este stabilită în orașul Beiuș
- Partea rămasă României din jud. Durostor este anexată de jud. Constanța
- În 1941 este înființat județul Chilia, înglobând partea de est a jud. Ismail și partea de vest a jud. Cetatea Albă. Reședința este fixată în orașul Chilia Nouă

Până în 1945:

- Limitele județelor din Transilvania de Nord sunt restabilite în forma existentă la 30 august 1940, neținându-se cont de modificările în delimitarea administrativă efectuate de administrația maghiară în 1940-1944

1.3 Plășile

Numărul plășilor a variat mult în perioada 1925-1945. De la 499 de plăși în 1926, mai rămân doar 322 după reorganizarea administrativă din 1929. Până în 1938 numărul lor crește din nou la 429. În 1943 există 366 de plăși pe teritoriul României fără Transilvania de Nord și Cadrilater. În 1945, pe lângă plășile restabilite în Transilvania de Nord conform situației existente în 1940, sunt semnalate și altele nou-înființate în mai multe județe: plasa Comloșu în jud. Timiș-Torontal, plasa Șipote în județul Iași, plasa Bârlad în județul Tutova etc.

TABEL 1. Numărul plășilor pe județe în anii 1926, 1930, 1938 și 1943.

Județul	Nr. plăși în 1926	Nr. plăși în 1930	Nr. plăși în 1938	Nr. plăși în 1943
Alba	7	7	8	8
Arad	10	9	10	13
Argeș	10	5	6	7
Bacău	8	5	7	6
Baia (Fălticeni)	5	3	4	4
Bălți	7	3	6	5
Bihor	14	12	12	7
Botoșani	6	3	4	4

Județul	Nr. plăși în 1926	Nr. plăși în 1930	Nr. plăși în 1938	Nr. plăși în 1943
Brăila	4	4	5	4
Brașov	4	3	3	6
Buzău	9	4	7	8
Cahul	5	4	5	4
Caliacra	6	3	4	-
Caraș	6	5	6	6
Câmpulung	4	3	3	3
Cernăuți	5	4	4	3
Cetatea Albă	8	6	8	4*
Ciuc	4	4	4	-
Cluj	12	7	9	-
Constanța	8	4	7	9
Covurlui	4	2	5	5
Dâmbovița	9	6	8	9
Dolj	13	6	8	13
Dorohoi	6	3	5	4
Durostor	7	4	5	-
Făgăraș	4	3	3	4
Fălciu	6	2	3	3
Gorj	8	4	6	6
Hotin	7	4	6	6
Hunedoara	13	10	12	12
Ialomița	8	5	8	8
Iași	5	3	6	5
Ilfov	10	7	10	10
Ismail	6	4	4	3*
Lăpușna	6	4	5	5
Maramureș	4	3	4	-
Mehedinți	9	4	8	10
Mureș	11	7	10	-
Muscel	6	2	3	4
Năsăud	6	4	6	-
Neamț	6	4	5	5
Odorhei	6	4	5	-
Olt	4	3	4	6

Județul	Nr. plăși în 1926	Nr. plăși în 1930	Nr. plăși în 1938	Nr. plăși în 1943
Orhei	8	4	6	4
Prahova	10	7	10	10
Putna	8	3	6	6
Rădăuți	4	3	3	3
Râmnicu Sărat	7	3	5	5
Roman	4	2	3	4
Romanați	6	3	5	6
Sălaj	10	8	10	-
Satu Mare	9	8	8	-
Severin	9	6	8	9
Sibiu	6	4	6	6
Someș	8	6	7	-
Soroca	7	4	8	4
Storjineț	4	3	3	3
Suceava	4	3	3	2
Târnava Mare	6	4	5	6
Târnava Mică	6	4	5	6
Tecuci	5	3	5	5
Teleorman	7	5	8	8
Tighina	7	4	4	5
Timiș-Torontal	12	10	13	13
Trei Scaune	5	4	5	-
Tulcea	8	4	4	5
Turda (Cluj-Turda)	6	6	7	12
Tutova	7	3	4	4
Vaslui	4	2	3	4
Vâlcea	9	5	6	6
Vlașca	7	5	7	8
Chilia*	-	-	-	3
ROMÂNIA	499	322	429	366

* În 1941 apare județul Chilia, înglobând porțiuni din județele Cetatea Albă și Ismail

1.4 Localitățile urbane

Localitățile urbane erau în număr de 162 până în 1925. Între 1925 și 1945 sunt înființate 25 de noi orașe și retrogradate 11. Comnele Nădlac din județul Arad și Lupeni din județul Hunedoara devin orașe doar pentru câteva luni, în 1925-26, respectiv 1941.

TABEL 2. Orașele nou-declarate și cele retrogradate în comune (1925-1945).

Orașe declarate în 1925	Orașe declarate în 1926-1930	Orașe declarate în 1931-1938	Orașe declarate în 1939-1945
Beclean Comrat Darabani Nădlac Năsăud Salonta Săveni	Băile Govora Carmen-Sylva Huedin Lipova Pucioasa Solca Ștefănești Techirghiol Tuzla Vamă	Băile Slănic Eforie Fălciu Fălești Rezina Sulița	Lupeni (<i>ian. 1941</i>) Sănnicolau Mare
Orașe retrogradate în 1925	Orașe retrogradate în 1926-1930		Orașe retrogradate în 1939-1945
Chilia Veche Mahmudia Nicorești	Beclean Cojocna Cuzgun Nădlac Ocna Sibiului		Lupeni (<i>oct. 1941</i>) Tuzla Vamă

Municipiile, apărute în 1925, aveau un statut superior orașelor și un grad mai ridicat de urbanizare. Aceste localități dețineau un rol economic, social, politic și cultural mai însemnat în cadrul României. Populația municipiilor era în general mai mare de 30.000 locuitori până în august 1938, și mai mare de 50.000 după această dată. O excepție de la această regulă a constituit-o Alba Iulia (15.489 locuitori în 1941³), care a devenit municipiu (și reședință a regiunii Mureș) în 1938.

3. Sabin Manuilă, „Recensământul General al României din 1941, 6 aprilie: date sumare provizorii”, București 1944, pag. 1

TABEL 3. Municipiile României în 1926, 1930, 1937, 1938 (după 14 august) și 1943.

Municipii în 1926	Municipii în 1930	Municipii în 1937	Municipii în 1938	Municipii în 1943
București	București	București	București	București
Arad	Arad	Arad	Alba Iulia	Alba Iulia
Brăila	Bacău	Bacău	Arad	Arad
Brașov	Bălți	Bălți	Brăila	Brăila
Cetatea Albă	Brăila	Brăila	Brașov	Brașov
Cernăuți	Brașov	Brașov	Cernăuți	Cernăuți
Chișinău	Cetatea Albă	Cetatea Albă	Chișinău	Chișinău
Cluj	Cernăuți	Cernăuți	Cluj	Craiova
Craiova	Chișinău	Chișinău	Craiova	Constanța
Constanța	Cluj	Cluj	Constanța	Galați
Galați	Craiova	Craiova	Galați	Iași
Iași	Constanța	Constanța	Iași	Ploiești
Oradea	Galați	Focșani	Oradea	Sibiu
Ploiești	Iași	Galați	Ploiești	Timișoara
Sibiu	Oradea	Giurgiu	Sibiu	<i>Odessa*</i> <i>Tiraspol*</i>
Târgu Mureș	Ploiești	Iași	Timișoara	
Timișoara	Satu Mare	Lugoj		
	Sibiu	Oradea		
	Târgu Mureș	Ploiești		
	Timișoara	Satu Mare		
		Sibiu		
		Târgu Mureș		
		Timișoara		
		Turnu Severin		

* în Transnistria

1.5 Structuri administrative regionale

Directoratele Ministeriale Locale au apărut din necesitatea de a avea un nivel regional al organizării teritoriului național după unificarea administrativă din 1925. Între 1929-1931 au

funcționat 7 Directorate ca organisme regionale ale autorității centrale. Acestea erau conduse de un director ministerial local și înglobau o serie de servicii ministeriale locale, ca organe executive ale Guvernului.⁴

TABEL 4. Directoratele Ministeriale Locale cu județele incluse (1929-1931).

Directorat Ministerial Local (1929-1931)	Județe incluse
București	Argeș Brăila Buzău Caliacra Constanța Covurlui Dâmbovița Durostor Ialomița Ilfov Muscel Prahova Putna Râmnicu Sărat Teleorman Tulcea Vlașca
Cernăuți	Baia Câmpulung Cernăuți Dorohoi Rădăuți Storjineț Suceava
Cluj	Alba Brașov Ciuc

4.. Raularian Rusu, „Organizarea spațiului geografic în Banat”, 2007, pag. 226

Cluj (continuare)	Cluj Făgăraș Hunedoara Maramureș Mureș Năsăud Odorhei Sălaj Satu Mare Sibiu Someș Târnava Mare Târnava Mică Trei Scaune Turda
Chișinău	Bălți Cahul Cetatea Albă Hotin Ismail Lăpușna Orhei Soroca Tighina
Craiova	Dolj Gorj Mehedinți Olt Romanați Vâlcea
Iași	Bacău Botoșani Iași Fălciu

Iași (continuare)	Neamț Putna Roman Tecuci Tutova Vaslui
Timișoara	Arad Bihor Caraș Severin Timiș-Torontal

În 1938 au fost organizate **Ținuturile** ca parte a reformei administrative efectuate de regimul carlist (14 august). Spre deosebire de Directoratele Ministeriale Locale din 1929-1931, Ținuturile aveau la bază o puternică centralizare și restrângerea considerabilă a autonomiei locale⁵. Erau conduse de un rezident regal, numit direct de către regele Carol al II-lea. Au fost desființate ca urmare a pierderilor teritoriale din 1940.

TABEL 5. Ținuturile înființate în august 1938 cu județele incluse.

Nume ținut	Reședință	Județe incluse
Bucegi	București	Argeș Brașov Buzău Dâmbovița Ilfov Muscel Prahova Teleorman Trei Scaune Vlașca
Dunărea de Jos	Galați	Brăila Cahul Covurlui

5. idem, pag. 231

Dunărea de Jos (continuare)		Fălciu Ismail Putna Râmnicu Sărat Tecuci Tutova
Marea	Constanța	Caliacra Constanța Durostor Ialomița
Mureș	Alba Iulia	Alba Ciuc Făgăraș Mureș Odorhei Sibiu Târnava Mare Târnava Mică Turda
Nistru	Chișinău	Cetatea Albă Lăpușna Orhei Tighina
Olt	Craiova	Dolj Gorj Mehedinți Olt Romanați Vâlcea
Prut	Iași	Baia Bacău Bălți Botoșani Iași

Prut (continuare)		Neamț Roman Soroca Vaslui
Someș	Cluj	Bihor Cluj Maramureș Năsăud Sălaj Satu Mare Someș
Suceava	Cernăuți	Câmpulung Cernăuți Dorohoi Hotin Rădăuți Storjineț Suceava
Timiș	Timișoara	Arad Caraș Hunedoara Severin Timiș-Torontal

În ianuarie 1942 au fost înființate **Inspectoratele Generale Administrative**, circumscripții suprajudețene de deconcentrare a administrației centrale. Inspectoratele administrative aveau rolul de a controla serviciile administrației locale și de a efectua anchete, inspecții și însărcinări speciale. Ulterior, atribuțiile inspectorilor generali administrativi s-au completat cu dreptul de a exercita tutelă asupra anumitor acte ale organelor administrației publice locale și de a aplica pedepse disciplinare primarilor din reședințele de județ și ajutorilor acestora.⁶

6. Viorel Stănică, „Impactul codurilor administrativ-teritoriale și politice în organizarea spațiului geografic și amenajarea teritoriului, în epoca modernă și contemporană”, Cluj-Napoca 2006, pag. 112

TABEL 6. Inspectoratele Generale Administrative în 1943 și 1945 cu județele incluse.

Inspectorat General Administrativ în 1943	Județe incluse	Inspectorat General Administrativ în 1945	Județe incluse
Alba Iulia	Alba Bihor Cluj-Turda Hunedoara	Brașov	Brașov Ciuc Dâmbovița Muscel Prahova Trei Scaune
Bacău	Bacău Neamț Roman Putna	București	Ilfov Buzău Râmnicu Sărat Vlașca
Brașov	Brașov Dâmbovița Făgăraș Prahova	Cluj	Cluj Bihor Maramureș Mureș Satu Mare Sălaj Someș Turda
București	Ilfov Buzău Râmnicu Sărat Vlașca		
Constanța	Constanța Brăila Ialomița Tulcea	Constanța	Constanța Brăila Ialomița Tulcea
Craiova	Dolj Gorj Mehedinți Romanați	Craiova	Dolj Gorj Mehedinți Romanați
Galați	Covurlui Fălciu Tecuci Tutova	Galați	Covurlui Fălciu Putna Tecuci Tutova

Iași	Baia Botoșani Iași Vaslui	Iași	Bacău Iași Neamț Roman Vaslui
Pitești	Argeș Muscel Olt Teleorman	Pitești	Argeș Olt Teleorman Vâlcea
Sibiu	Sibiu Târnava Mare Târnava Mică Vâlcea	Sibiu	Alba Făgăraș Odorhei Sibiu Târnava Mare Târnava Mică
Cernăuți*	Câmpulung Cernăuți Dorohoi Hotin Rădăuți Storojineț Suceava	Suceava	Baia Botoșani Dorohoi Câmpulung Rădăuți Suceava
Bălți**	Bălți Soroca		
Chișinău**	Lăpușna Orhei		
Ismail**	Cahul Chilia Ismail		
Tighina**	Cetatea Albă Tighina		

* în Guvernământul Bucovinei

** în Guvernământul Basarabiei

Guvernămintele Basarabiei și Bucovinei au funcționat în perioada 1941-1944. Acestea au constituit provincii administrative cu personalitate juridică și bugete proprii. Erau conduse de un guvernator care avea calitatea de administrator general al provinciei și de reprezentant direct al conducătorului statului, Ion Antonescu.⁷

Guvernatori ai Bucovinei:

- Locotenent-colonel Alexandru Rioșanu (iulie-august 1941)
- General Corneliu Calotescu (septembrie 1941-aprilie 1943)
- General Corneliu Dragalina (aprilie 1943-aprilie 1944)

Guvernatori ai Basarabiei:

- General Constantin Voiculescu (august 1941-aprilie 1943)
- General Olimpiu Stavrat (aprilie 1943-august 1944)

1.6 Organizarea Transnistriei în 1941-1944

În septembrie 1941 este reglementată organizarea **Guvernământului Transnistriei** (Imaginea 1) ca provincie cu personalitate juridică, condusă de un guvernator, la fel ca provinciile Basarabia și Bucovina. În ciuda faptului că s-a aflat sub administrație românească, Transnistria nu a fost anexată României, situația acesteia urmând a fi decisă după încheierea războiului.

Transnistria a fost organizată în 13 județe, fiecare județ grupând mai multe raioane dintre Nistru și Bug ale fostelor RASSM (Republica Autonomă Sovietică Socialistă Moldovenească; parte a Ucrainei sovietice) și RSS Ucraineană. Restul teritoriului ucrainean a fost administrat de Germania, în acest sens fiind înființat Reichskommissariatul Ucrainei (ger. *Reichskommissariat Ukraine*) cu reședința la Rivne (ger. *Rowno*).

Județele Guvernământului Transnistriei au suferit o singură schimbare a delimitării în perioada 1941-1944. În 1942 este rectificată limita între județele Berezovca (raionul Landau) și Oceacov (raionul Varvarovca). La nivelul raioanelor, tot în 1942 este înființat un nou raion în cadrul județului Ovidiopol: raionul Vigoda. În 1942-1944 au funcționat 64 de raioane pe întregul teritoriu

7. idem, pag. 111

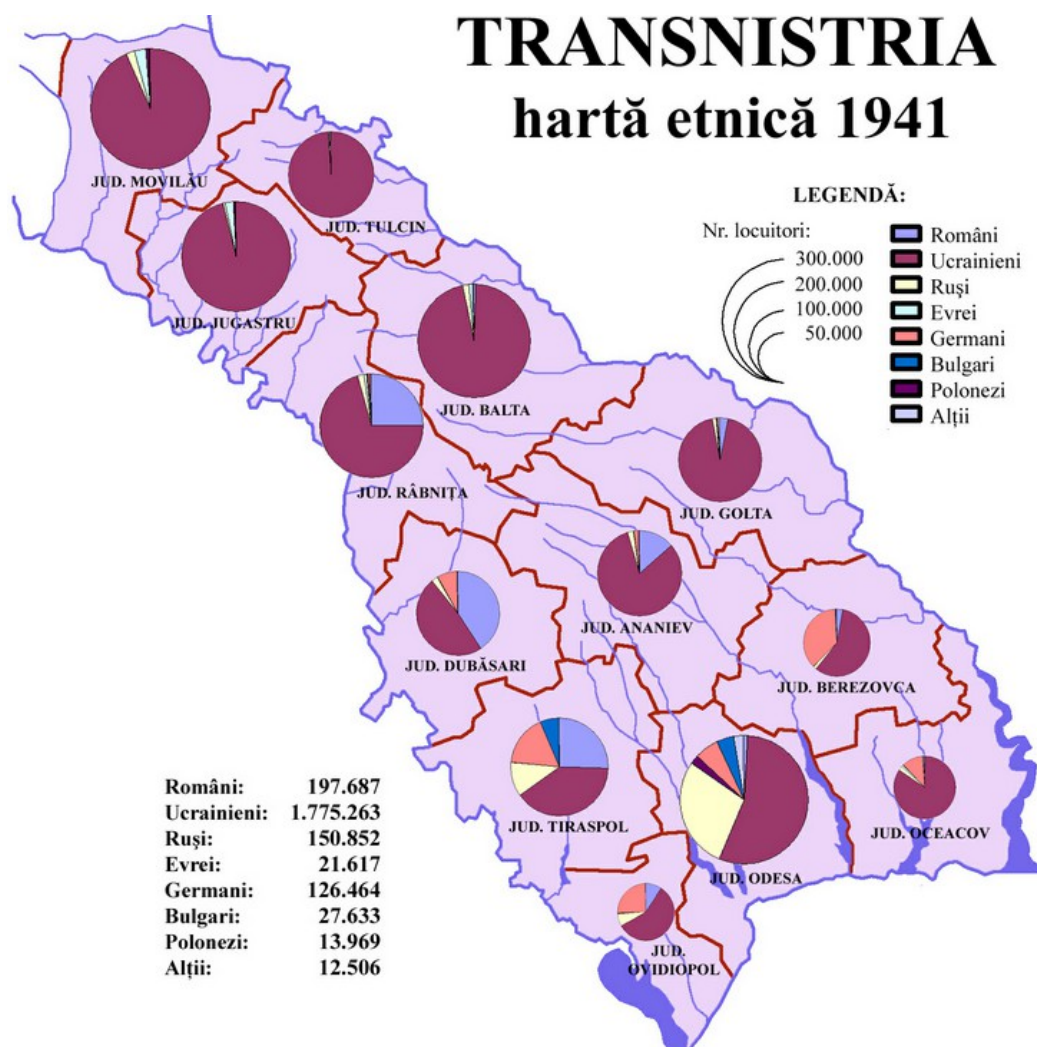
administrat de România.

Localitățile urbane din Transnistria erau în număr de 17: 2 municipii reședință de județ (Odessa, Tiraspol), 11 orașe reședință de județ (Ananiev, Balta, Berezovca, Dubăsari, Golta, Iampol, Moghilău, Oceacov, Ovidiopol, Râbnița, Tulcin) și 4 orașe (Bârzula, Berșad, Grigoriopol, Șmerinca).

Reședința Guvernământului a fost Tiraspol până în 17 octombrie 1941, apoi Odessa până în aprilie 1944, când orașul e recucerit de armata sovietică și Guvernământul lichidat.

Guvernatori ai Transnistriei:

- Gheorghe Alexianu (august 1941-februarie 1944)
- General Gheorghe Potopeanu (februarie-aprilie 1944)

Imagina 1. Harta etnică a Transnistriei conform datelor recensământului efectuat de autoritățile române în toamna lui 1941. Sursa: Enciclopedia Wikipedia. Autor: Călin Pantea